

humana, caute examinandum est an sub monstruosa hac forma fetus humanus non lateat, et quandiu aliquod remanet dubium, Baptismus conferendus est sub conditione: *Si tu es homo*, etc.

Si constaret, quod incredibile est, productionem venire ex commercio mulieris cum bruto masculini sexus, baptizanda non esset, quia ex semine Adam non descenderet; secus si ex congressu viri cum bestia generata fuisset. Sic *Bonacina*, plures alios citans, *Tournely*, S. *Ligorius*, etc.

Dubium esse potest an monstrum formam humanam certo habens, sit unus homo, vel plures homines: si unum sit caput et unum pectus, licet quatuor brachia et quatuor crura existant distincta, unicum est individuum completum, et ideo unicus conferendus est Baptismus more consueto: si vero duo sint capita et duo pectora, duos habentia tantum pedes sibi communes, duo judicantur esse individua seorsim baptizanda, nisi periculum mortis imminet; tunc « poterit minister, » inquit *Rituale Rom.* « singulorum capitibus aquam infundens, omnes simul » baptizare, dicendo: *Ego vos*, etc. »

Si duo essent capita et unicum pectus, duplex conferendus esset Baptismus, unus super unum caput absolute, et alter super aliud caput, dicendo: *Si tu es alius homo*. Item, si unicum esset caput et duo pectora, primo baptizandum foret caput cum intentione sacramentum conferendi individuo cuius est caput; deinde, infundendo aquam super utrumque pectus, cum intentione baptizandi individuum non baptizatum, in hypothesi quod adsit, dicendum esset: *Si alius es homo capax, ego te*, etc.

§ VIII. — De infantibus expositis et aliis domi baptizatis.

Constat, ex dictis, Baptismus sub conditione iterandum esse, quoties dubitatur an valide fuerit collatus. Unde vel infans expositus habet schedulam eum baptizatum esse attestantem, vel non; si huiusmodi schedulam non habeat, baptizandus est, *ut patet*: si autem talem habeat schedulam, considerandum est an scriptura sit alicujus

sacerdotis bene noti, vel non: in priori casu, Baptismus habendus est ut certus; in posteriori vero, iterandus est sub conditione. *Hæc decisio sequitur ex dictis, et probatione non indiget.*

Quando infans domi baptizatus in ecclesia præsentatur ad Baptismus, quærendum est quomodo fuerit baptizatus. Si, omnibus sedulo perpensis, aliquod remaneat dubium circa validitatem Baptismi ejus, iterum baptizandus est sub conditione.

Temere vero iterari non debet Baptismus certo collatus etiam a laico vel a muliere, ob solum apprehensum prioris Baptismi vitium, nullaque præmissa veritatis indagazione: *ita fere omnes*; et *Benedict. XIV* æstimat sic agentes irregularitatem contra rebaptizantes statutam incurrere, idque multis rationibus et auctoritatibus probat, *Inst. 84*, et de *Synodo diœces.*, l. 7, n. 3, citans decisionem Congregationis concilii *Trid.*, die 27 martii 1683. Similiter *Catech. concil. Trid.* loquens de iis qui temere rebaptizant, ait, ubi de effectibus Baptismi: « Quod quidem sine sacrilegio » facere non possunt, et eam maculam suscipiunt quam » divinarum rerum scriptores irregularitatem vocant. » Ergo Baptismus sub conditione iterare non licet, nisi, veritate explorata, de valore ejus rationabile dubium existat.

Sed petere solent theologi an Baptismus ab obstetricibus aut laicis datus haberi debeat ut dubius et generatim iterandus sit. *Affirmat Sylvius*, t. 4, citans *Pastorale Mechliniense*, synodum *Ipresem*, etc. *Cæteri* vero negant, contenduntque veritatem exquirendam esse.

Plures theologi et synodi diœcesanæ statuunt plenam fidem non adhibendam esse solius obstetricis vel chirurgi testimonio, nisi comprobetur assertione aliorum qui Baptismo præsentibus fuerint. *Benedict. XIV*, de *Synodo diœces.*, l. 7, cap. 6, n. 4, postquam hanc retulit sententiam, addit: « Verum, quanquam ex plurium attestazione major » profecto hauriatur rei gestæ certitudo, attamen sacri » canones sufficienter probatam habent collationem Baptismi per unicum testem, præsertim si is testificetur de

» facto proprio, hoc est si affirmet illum fuisse a se legitime
 » administratum, nec quidquam in contrarium occurrat
 » quod illius testimonio fidem detrahat, uti diserte decer-
 » nitur in can. 110 et 112, de Consecrat., dist. 4, et cap.
 » *Nuper de testibus.* »

Attamen Rituale nostrum et Synodus anni 1788 præ-
 scribunt Baptismum ab obstetrice vel a laico in necessitate
 domi collatum, semper iterare sub conditione, nisi testi-
 monium obstetricis vel laici sit clarum, et insuper decla-
 ratione duorum testium fulciatur. Huic standum est re-
 gulæ.

Parochi igitur monere debent obstetrices et chirurgos
 1° ut extra necessitatem non baptizent; 2° ut in necessi-
 tate baptizantes, advocent testes, si possibile sit, qui fac-
 tum inspiciant; 3° ut, si infans supervivat, testes eum
 comitentur ad ecclesiam, et a sacerdote baptizaturum separa-
 tim interrogati, simpliciter referant quid viderint.

Generatim ergo baptizandi sunt sub conditione infantes
 domi baptizati, 1° si nullus aut unicus fuerit testis, 2° si
 testes non sibi concordent, 3° si deponere nolint, 4° si per-
 sona quæ baptizavit venire recuset, aut si in declaratione
 sua hæsitet. Si, e contra, sit proba, religiosa, sana, de
 modo rite baptizandi bene instructa, et lucide testificetur
 se infantem quem præsentat modo præscripto baptizasse
 coram testibus qui absunt, nec statim accersiri possunt,
 licet postea interrogari valeant, tunc, cum nulla est ratio
 de valore hujus Baptismi dubitandi, supplendæ sunt cæ-
 remoniæ, et deinde, interrogatis testibus, si rationabile
 exsurgeret dubium, Baptismus iterum sub conditione
 conferretur absque cæremoniis.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE BAPTISMO ADULTORUM.

Non est dubium quin adulti subditi sint Baptismo et ad
 illum, recte dispositi, admitti debeant, cum illos directe
 respiciant verba Christi: *Euntes, docete omnes gentes,
 baptizantes eos.*

Certum est neminem invitum baptizandum esse, nec
 valide baptizari posse: id sequitur ex dictis in Tractatu
de Sacramentis in genere, p. 447, et expresse declarat
 Innocentius III, in Decretal. l. 3, tit. 42, cap. 3, dicens:
 « Ille vero qui nunquam consentit, sed penitus contradi-
 » cit, nec rem nec characterem suscipit sacramenti (Bap-
 » tismi). » Secus si quis ex metu ad suscipiendum
 Baptismum sese determinaret: veram enim haberet in-
 tentionem sacramentum suscipiendi. Unde qui ex jussu et
 minis Baptismum petierunt, valide baptizati sunt quamvis
 hæc via sit injusta, odiosa, a ratione et religione repro-
 bata.

Solæ igitur quæ hic moveri possunt difficultates spec-
 tant 1° dispositiones in adultis requisitas ad Baptismum,
 2° catechumenatum, et 3° hæreticos ad Ecclesiam catho-
 licam redeuntes: de quibus brevissime acturi sumus.

§ I.— De dispositionibus requisitis in adultis ad Baptismum.

Ad validitatem Baptismi et characteris impressionem
 solus requiritur suscipientis consensus: verum, ut justifi-
 catio vi sacramenti suscipiatur, fides et contritio necessa-
 riæ sunt illi.

1° *Fides.* Id quippe patet 1° ex verbis Christi, Marc. xvi,
 16: *Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit;* 2° ex
 facto eunuchi qui Baptismum petiit a Philippo, Act. viii
 36, dicens: *Ecce aqua, quid prohibet me baptizari? Dixit
 autem Philippus: Si credis ex toto corde, licet;* 3° ex verbis
 B. Pauli, Hebr. ix, 6: *Sine fide impossibile est placere
 Deo.* Qualis autem hæc esse debeat fides ut sufficiat, dicitur
 in Tractatu *de Fide.*

2° *Contritio.* Probatur enim in Tractatu *de Pœnitentia*
 contritionem in genere necessariam esse jure divino et
 naturali ad justificationem: cum autem justificatio per
 Baptismum, sicut per Pœnitentiam, obtineri debeat, se-
 quitur eandem requiri contritionem, videlicet saltem
 contritionem imperfectam cum aliquo Dei amore, sive
 spei, sive benevolentia. Unde B. Petrus, Act. ii, 38, ad

Judæos petentes quid facere deberent: *Pœnitentiam agite, inquit, et baptizetur unusquisque vestrum.*

Sicut ergo peccatores præparandi et probandi sunt antequam absolvantur, sic et adulti priusquam baptizentur: non tamen præcepto confessionis astringuntur, quamvis conscientiam suam utilissime aperirent, ut tutius dirigi et convenientius præparari possent.

Queritur an amentes et furiosi baptizari possint.

R. Perpetuo amentes habendi sunt ut parvuli et iisdem regulis subjiciuntur quoad Baptismum. Qui vero rationis usum habuerunt, et postea in amentiam vel in phrenesim lapsi sunt, vel, dum ratione utebantur, desiderium suscipiendi baptismum manifestaverunt, vel non: in priori casu baptizandi sunt, quia præsumitur desiderium Baptismi in eis perseverare, aut saltem contrarium non constat, et hoc sufficit ut sacramentum periculo nullitatis non exponatur: in posteriori casu baptizari non possunt, defectu intentionis omnino requisitæ.

§ II. — De catechumenatu.

Catechumeni sic dicti a verbo Græco, *κατηχέω*, idem significante ac viva voce prima elementa docere, unde *catechismus*, *catechesis* et *catechistæ*, ii intelligebantur homines qui a catechistis erudiebantur, et ad Baptismum præparabantur. Triplicis gradus olim distinguebantur, ut communius docent auctores et præsertim P. Martène, de Antiquis Ecclesiæ ritibus, t. 1, scilicet, audientes electi et competentes.

Audientes ii dicebantur qui, Baptismum suscipere desiderantes, admittebantur ad catechismum ut elementa fidei discerent: ipsis permittebatur audire verbum Dei in ecclesia et cæremoniis Missæ usque ad Offertorium assistere; tunc dicente diacono: *Catechumeni, discedite*, egrediebantur: et ideo pars ista Missæ vocata est Missa Catechumenorum.

Electi vocabantur illi qui absoluto catechumenatus tempore, per scrutinia reperti erant digni ut ad gratiam Baptismi admitterentur: hæc scrutinia incipere solebant

secunda Quadragesimæ hebdomada, et præcipuum habebatur Romæ feria quarta Majoris hebdomadæ.

Competentes ii erant qui sufficienter docti, probati et capaces reperti, petebant et rogabant ut sacramentum regenerationis sibi conferretur. Solemniter baptizari solebant in vigilia Paschæ aut Pentecostes.

Alii audientes, genuflectentes et competentes inter quos *electos*, numerant, alii solum *audientes et competentes*, ut videre est apud Drouin, Ferraris, Billuart, Fleury, etc.

Tempus catechumenatus varium fuit et a prudentia episcoporum pendebat: primum statim conferebatur Baptismus iis qui sufficienter instructi erant et credebant, ut constat exemplo Cornelii, eunuchi reginæ Candacis, trium et quinque millium una et altera die ab Apostolis baptizatorum: postea diversa statuta sunt tempora, v. g., octo vel sex menses, et communius quadraginta dies.

Ritus autem instituendi catechumenos apud veteres situs erat præsertim in signo crucis, impositione manuum cum oratione, exorcismis, insufflatione in faciem, tactibus sputi in nares et aures, olei sancti unctione in pectore et scapulis, etc. Nunc cæremonia catechumenatus fit immediate ante Baptismum.

Qui munus apostolicum apud infideles impleturi sunt regulis pro his regionibus præscriptis stare debebunt, et cavere ne nimia facilitate indignos vel incapaces admittant ad Baptismum.

§ III. — De hæreticis ad Ecclesiam redeuntibus.

De fide est Baptismum ab hæreticis collatum non ideo esse nullum: non licet ergo iterum hoc sacramentum, præcise quia ab hæreticis fuit administratum. Unde sacra Congregatio concilii interrogata, *an et in quibus casibus hæretici debeant sub conditione rebaptizari, si ad fidem catholicam convertantur*, respondit, die 27 martii 1632, non esse rebaptizandos, nisi dubium adsit probabile invaliditatis Baptismi.

Itaque qui authenticis documentis ostendunt se baptizatos fuisse apud hæreticos vel schismaticos essentialem

baptizandi ritum retinentes., v. g., apud Græcos, aut in secta vulgo dicta *la petite Église*, non iterum baptizandi sunt. Si, e contra, veniant e secta in qua aliquid essenziale quandoque omittitur, requirendus est modus quo Baptismus fuerit administratus: si, exquisitione facta, dubium adhuc remaneat, aut si exquisitio propter aliquod impedimentum sit impossibilis, iterandus est sub conditione Baptismus.

Juxta Sylvium, *Tournely*, Bened. XIV, de Synodo diœces., l. 7, cap. 6, n. 7 et 8; S. Ligorium, l. 6, n. 137, *Dens*, etc., Baptismus ab Anglis, Lutheranis et Calvinistis collatus, ut dubius merito habetur, nisi de ritu adhibito certo constet, ac consequenter sub conditione iterandus est, quia, cum illi hæretici Baptismi necessitatem pro filiis fidelium non admittant, minus sollicite curant omnia essentialia observari, v. g., aquam rosaceam honoris causa adhibent, unus infundit aquam et alter pronuntiat verba, vestes et non carnem tingunt, etc.

Cum autem posterior Baptismus certus esse non possit, dubium est an remittat peccata post priorem Baptismum commissa: ea igitur hæreticus ad gremium Ecclesiæ rediens confiteri tenetur et ab eis absolvi debet, sive ante, sive post iterationem Baptismi.

CAPUT SEPTIMUM.

Ad cæremonias Baptismi referuntur patrinus, matrina et nomina baptizandis imponenda. Dicemus igitur 1° de patrinis et matrinis, 2° de nominibus imponendis, 3° de cæremoniis proprie dictis, et 4° de Baptismi registro.

ARTICULUS PRIMUS.

DE PATRINIS ET MATRINIS IN BAPTISMO.

Patrini dicti sunt, apud veteres, *susceptores, sponsores, fidejussores, levantes*, etc. Eorum antiquitas, necessitas, qualitas, obligationes et numerus breviter expendi debent.

1° *Antiquitas*. Mos adhibendi patrinus est antiquissimus in Ecclesia; illius enim mentionem faciunt Tertullianus de Baptismo, cap. 18, S. Aug. variis in locis, etc., et semper fuit in usu. Rationem hujus institutionis, quæ a Christo vel ab Apostolis facta est, explicat S. Th., 3 part., q. 67, art. 7: « Spiritus regeneratio, quæ fit per Baptismum, » *inquit*, assimilatur quodam modo generationi » carnali.... in generatione autem carnali parvulus natus » per natus indiget nutrice et pædagogo; unde et in spirituali generatione Baptismi requiritur aliquis qui fungatur vice nutricis et pædagogi, informando et instruendo » cum quasi novitium in fide. »

2° *Necessitas*. In Baptismo privato non adhibetur patrinus, nec matrina; in solemnem autem necesse est adhibere patrinum et matrinam, ex usu, vel unum, sive virum, sive mulierem, ut aiunt conc. Trid., sess. 24, cap. 2 de Reform., et Rituale Rom. Solemniter baptizare sine patrinum et matrinam, aut saltem sine uno, peccatum esset mortale. Ita S. Ligorius, l. 6, n. 169, et plures apud ipsum, qui etiam volunt gravis peccati reum esse parochum qui ad Baptismum admittit patrinum non designatum, quia ex conc. Trid. parentum est eum designare.

Monet *Dens*, t. 5, potius baptizandum esse *solemniter sine patrinum, quam cum hæretico, quia ex duobus malis minus est eligendum*. Hanc teneri posse regulam docemus non solum ubi agitur de hæretico, sed de alio certe excludendo, ut apostata, scandaloso, etc.

3° Ad officium patrinum vel matrinæ admitti non debent 1° pater et mater baptizandi, 2° infideles, 3° hæretici, 4° publice excommunicati vel interdicti, 5° apostata a fide, a religione vel ab ordine sacro, 6° publice criminosi, si infamia eorum nulla tergiversatione celari possit, ut concubinarij secum viventes et liberos suos agnoscentes, conjuges civiliter tantum uniti, etc. Cavendum est ne, ob solum rumorem scandali vel impietatis, aliquis repellatur, quia exigere posset ut allegatio juridice probaretur, et inde multa incommoda. 7° Ritualia inter excludendos reponunt eos qui rudimenta fidei ignorant, qui ad sacram